

Nafasi ya Ununuzi wa Serikali katika Kuimarisha Ukuaji na Fursa za Kiuchumi kwa Wanawake

Developing Great African Leaders

Muhtasari wa Mradi wa GrOW

Mpango wa Ukuaji na Fursa za Kiuchumi kwa Wanawake (GrOW) Afrika Mashariki, unalenga kuchochea mabadiliko ya kuleta usawa wa kijinsia kwenye fursa za kazi. GrOW East Africa ni ushirikiano kati ya Bill & Melinda Gates Foundation, William na Flora Hewlett Foundation, na Kituo cha Utafiti wa Maendeleo ya Kimataifa cha Kanada.

GrOW East Africa ilifadhili mradi wa utafiti wa Shule ya Biashara ya Strathmore kuhusu Kuimarisha ufanisi wa mradi wa ununuzi wa serikali katika kufikia uwezeshaji wa wanawake kiuchumi nchini Kenya. Mradi huo ulilenga Mpango wa Kenya wa Kupata Fursa za Ununuzi wa Serikali (AGPO).

Utafiti ulikuwa na malengo yafuatayo:

- i. Kutathmini ufanisi wa mradi wa AGPO katika kukuza uwezeshaji wa wanawake kiuchumi;
- ii. Kuchunguza vikwazo vinavyowakabili wanawake katika kupata fursa hizi;
- iii. Kubainisha afua zinazofaa ambazo zinaweza kuunganishwa katika mipango ya sasa ya serikali ili kuimarisha ushiriki wa wanawake katika mpango wa AGPO na kukuza uwezeshaji wao kiuchumi.

Matokeo ya utafiti yalionyesha kuwa:

Mpango wa AGPO ulikuwa na ufanisi katika kuwawezesha wajasiriamali wanawake katika nyanja nne - uwezeshaji wa kiuchumi, wakala, kijamii na kitaasisi.

Vikwazo muhimu vya kisera vilikuwa: mawasiliano duni kutoka kwa wakala wa serikali kuhusu AGPO, taratibu za zabuni ambazo zilielezwa kuwa ngumu na nzito, kutofuata sheria kwa vyombo vya ununuzi, rushwa na kushindwa kuwalipa wazabuni kwa wakati. Vikwazo muhimu miongoni mwa makampuni ya biashara vilikuwa: uhaba wa fedha kwa zabuni za huduma, utalamu dhaifu wa kukamilisha nyaraka za zabuni, kutokuwa na uwezo wa kutumia jukwaa la ununuzi, ukosefu wa mafunzo ya mara kwa mara juu ya AGPO na ukosefu wa kujiamini kwa wajasiriamali wanawake.

Afua muhimu za kisera ili kuongeza ushiriki katika mradi wa AGPO ni pamoja na: kufanya ufadhili kupatikana kwa urahisi kwa wajasiriamali wanawake waliosajiliwa na AGPO, kufanya malipo kwa wakati kwa wasambazaji bidhaa, kutoa ufikiaji wa taarifa bora za mpango wa AGPO kwa wakati unaofaa, kuimarisha mchakato wa manunuzi, kuifanya iwe ya haki na uwazi, na kuruhusu zabuni za muungano na makampuni yaliyosajiliwa na AGPO. Afua za biashara zilikuwa ni kuwajengea uwezo wajasiriamali wanawake na kutoa msaada wa kiufundi wakati wa mchakato wa usajili na utoaji zabuni.

Wanawake zaidi wanapaswa kutafuta kushiriki katika mpango wa AGPO ili kupata manufaa yake na kukuza biashara zao.

JINSI YA KUTUMA OMBI LA CHETI CHA AGPO MTANDAONI

Hatua za kutuma maombi ya Cheti cha AGPO ni kama ifuatavyo:

1. Nenda kwa www.agpo.go.ke na ubofye 'Jisajili'
2. Unda akaunti kwa kujaza maelezo yako ya kibinafsi, barua pepe na kuweka nenosiri.
3. Kiungo cha kuwezesha kitatumwa kwa akaunti yako ya barua pepe. Fuata kiungo na uthibitisha akaunti yako.
4. Rudi kwenye mfumo wa AGPO kwa kutumia barua pepe na nenosiri uliloweka.
5. Sajili biashara yako kwa kutoa taarifa katika nyanja zinazohitajika na ambatisha hati zinazohitajika zilizo changanuliwa zilizotajwa hapa chini.

HATI ZINAZOHITAJIKA KUOMBA CHETI CHA AGPO NI PAMOJA NA:

- Kitambulisho cha Taifa au Pasipoti.
- Cheti cha Usajili wa Biashara/Cheti cha Ushirika.
- PIN ya KRA na/au Cheti cha VAT.
- Cheti cha Kuzingatia Ushuru.
- Hati ya Ubia kwa Biashara ya Ubia.
- Memorandum na Articles of Association na CR12 kwa makampuni yenye ukomo wa usajili.

Tafadhali kumbuka kuwa kuna baadhi ya sekta zinazohitaji barua na vyeti kutoka kwa vyombo husika, kwa mfano, ujenzi, utalii, dawa, nishati, mawasiliano au mashirika mengine ya kiufundi na kitaaluma.

FURSA ZINGINE AMBAZO USHIRIKI WA AGPO UNAWEZA KUFUNGUA:

- Upatikanaji wa fursa nyingine za biashara
- Upatikanaji wa manunuzi ya sekta binafsi
- Ufikiaji rahisi wa mkopo
- Ufikiaji rahisi wa zabuni zaidi baada ya kufaulu mara moja
- Fursa za mafunzo ya biashara

JINSI YA KUANGALIA HALI YA OMBI LAKO KWENYE TOVUTI YA AGPO

Je, umetuma maombi mtandaoni kwa usajili wa AGPO na unataka kuangalia hali ya ombi lako? Tafadhali fuata hatua zifuatazo:

HATUA YA 1: NENDA KWA WWW.AGPO.GO.KE

HATUA YA 2: BOFYA INGIA KWENYE UPANDE WA JUU KUSHOTO WA UKURASA WA NYUMBANI WA AGPO.

HATUA YA 3: HII ITAPELEKEA UKURASA WA MTUMIAJI ANAYERUDI.

HATUA YA 4: WEKA BARUA PEPE NA NENOSIRI ULILOTUMIA KUUNDA AKAUNTI YAKO WAKATI WA USAJILI WA AWALI.

HATUA YA 5: UKISHAINGIA, UTAWEZA KUONA HALI YA OMBI LAKO: IMETHIBITISHWA AU HAIJATHIBITISHWA NA SABABU NI KWANINI.

HATUA YA 6: IWAPO HAIJATHIBITISHWA, FANYA MAREKEBISHO YANAYOHITAJIKA.

HATUA YA 7: ONDOKA KWENYE AKAUNTI.

Nilianza ununuzi wa serikali mwaka wa 2017. Nilijifunza kuhusu AGPO na kusajiliwa kwa hilo. Mimi pia nilijufunza kuhusu njia ya zabuni ya Ombi la Nukuu, ambayo ni rahisi na ya moja kwa moja. Nilichagua chaguo hili. Kila mwaka, mimi hutuma wasifu wangu wa biashara kwa takriban mashirika 60 ya serikali. Nimefuzu kwa idadi ya wakati huo na ninapata zabuni nyingi. Ununuzi wa serikali ni kazi ya wakati wote kwangu.

~Anne M., Kaunti ya Kajiado~

Nilijiandikisha kwa sababu ya manufaa ambayo AGPO inatoa na fursa za kuungana na wafanyabiashara na wasambazaji wengine.

~Geraldine O., Kaunti ya Kisumu~

Ni rahisi na haraka kujiandikisha kwa AGPO. Nilitumia Kituo cha Huduma. Hakukuwa na ada iliyotozwa, taarifa zote zinapatikana kwa urahisi.

~Mueni M, Kaunti ya Kitui~

Nilijiandikisha kwa AGPO mwaka wa 2017. Nilitafuta hati zote zinazohitajika kwa ajili ya maombi, na ilikuwa moja kwa moja - kupata cheti cha AGPO ilikuwa rahisi.

~E. Chebet, Kaunti ya Trans Nzoia~

Kutokana na pesa nilizopata kutokana na zabuni, nilianza biashara ya kuuza karanga ya makadamia na kahawa kwenda China na biashara yangu inaendelea vizuri sana. Shukrani kwa pesa za kuanza biashara kutoka kwa zabuni za AGPO. Pia nilinunua gari ninalotumia kuendesha biashara yangu nyingine. Pia nimeajiri baadhi ya watu kunisaidia kuendesha biashara. Nimepata ujuzi mwingi wa biashara.

~M. Wangui, Kaunti ya Nyeri~

Utoaji zabuni wa AGPO umenifungua sana kufikiria kuhusu utoaji zabuni wa serikali kwa upana zaidi. Nilianza kuomba zabuni za wazi, na nimefanikiwa huko pia.

~Lucy W., Kaunti ya Embu~

Mradi huu wa utafiti ulifanywa kwa msaada wa Kituo cha Utafiti wa Maendeleo ya Kimataifa, Ottawa, Kanada.

